

Grænserne af de ham enten tilhørende eller til Brug overladte Forder, selv eller ved Personer, henhørende til hans Husstand, at fange og ødelægge de og de Dyr og Fugle, der saa nævnes. Man skulde tro, at en saadan Bestemmelse var givet særlig i Landbrugets Interesse, at det var af Hensyn til den, at dette Drab skulde finde Sted, da her ikke er Tale om egentlig Sagt — Hensynet til Sagten kommer mere frem i § 14 — men det er mig ikke klart, hvad Skade Lappedykkere, Skovfæder, Hætteterner og Blishøns egentlig gøre Vandvæsenet, ja, der er endog flere af disse Fugle, som ere mere til Gavn for Vandvæsenet end til Skade. Men i alt Fald ingen af dem er egentlig til Skade. Der er saaledes Hætteterner, som skal have megen Lighed med Maagen og undertiden gør samme Tjeneste, som den, men hvorfor da udrydde en Fugl, som virkelig gør Landbruget Tjeneste? Det samme gælder om Skovfæden, om hvilken jeg maa tilføje, at den maafe ødelægger enkelte Smaaflugts Yngel og Æg, men ikke efter nogen større Maalestof, idet der i de Stove, hvor Skovfæden er, ikke desto mindre kan findes en stor Mængde Smaaflugte. Hvad Blishønen angaar, har jeg af Sagttidende set, at Sægerne ere i høj Grad forbitrede paa den, idet de bilde sig ind, at den ødelægger Vænderne, hvilket dog efter andre sagtyndiges Mening ikke skal være Tilfældet. Det er mig imidlertid bekendt, at Sægere have opfordret til at ødelægge henhynsløst baade den selv og dens Æg og Yngel. At Lappedykkeren er mebtagen, kan man maafe forstaa, idet det ikke skal være sjældent, at der findes Dun i dens Næve, men efter hvad jeg har hørt, er det dog ikke Dun af Vænder, men Dun af dens egen Yngel og den selv. Der er andre Fugle, som ere omtalte, saaledes f. Eks. den store Hornugle og Sneuglen. Hornuglen skal være saa sjælden, at det af naturvidenskabelige Grunde vilde være en Fejl at ødelægge og udrydde den. Den gør ikke videre Skade, den tager maafe enkelte Hare, men da den er meget sjælden, har det mindre at sige; thi jeg mener ogsaa, at ved Siden af Hovedinteresserne, som jeg har talt om, kan man meget godt tage Hensyn til Videnskaben og Zoologien og til Landstabet. Det er jo klart, at hvor der er Dyr og Fugle i stor Mængde, som ikke gøre nogen Skade, bliver Landstabet livligt, og hvorfor skal man ikke ogsaa tage Hensyn dertil? Det er en Levning, som vi derigennem have fra Oldtiden, og som forbinder Fortiden med Nutiden. Jeg mener ogsaa, det er et Hensyn, der kan tages, naar andre Hen-

syn, som ere vigtigere, blot ikke trædes for nær.

Med Hensyn til de egentlige Fredningsbestemmelser, som ere omtalte i § 14, da udtalte jeg mig udførlig om dem i Fjor, og jeg skal ikke have noget imod, at Bestemmelserne simplificeres noget mere; men Bestemmelserne maa ikke blive til Skade for Dyrenes Rettigheder; thi jeg mener nu stadig, at Dyrene ogsaa have deres Rettigheder — det er en Sætning, som de Herrer, der tidligere have hørt mig, nok vide, jeg holder fast paa, at Dyrene ogsaa have deres Rettigheder. Her er imidlertid da ogsaa et Par Punkter, hvor jeg mener, at man er gaaet Landbruget for nær. Der er saaledes Bestemmelsen om Udryddelsen af Flagermusene, som den højtærede Indenrigsminister ikke i Fjor, hverken skriftlig eller mundtlig, vilde ophjse om Grunden til. Pindsvinet var det vist tjenligt at frede hele Næret. Muldvarpen er det jo ogsaa gaaet ud over. Om den er mere skadelig end gavnlig, kan der jo være delte Meninger om, men der kan ikke være Tvivl om, at den ødelægger en stor Mængde Larver, navnlig Oldenborrelarver. Flagermusene ødelægge ogsaa Oldenborrer, sige de naturkyndige. Maager og Terner lader man det gaa ud over under Nr. 8, idet derefter Svømmeugle ikke ere fredede længere end til 30te Juni fra 1ste Februar. At Maagerne ere meget gavnlige for Landbruget, tror jeg, at alle kunne være enige om, men man vil jo ramme deres Yngel meget følelig ved at give Ret til at dræbe dem efter den 30te Juni; paa dette Punkt kommer man virkelig til at gaa tilbage til den gamle Fredningsbestemmelse, September. Det samme gælder med Hensyn til Skovduen. Ogsaa for den har der jo tidligere været en længere Fredningsbestemmelse. Man vil frede Brevduen, men hvorfor vil man saa gaa saa henhynsløst frem imod Skovduen og mod de vilde Duer i det hele; de have jo saa stor Lighed med de tamme Duer, at de ere vanskelige at skelne derfra. Der er altsaa Punkter, hvor jeg maa ønske, at Lovforlaget væsentlig forandres.

Endnu skal jeg kun omtale den humane Side. Efter § 6, andet Stykke, er det jo tilladt at fange og dræbe de der nævnte Dyr, paa hvad Maaede man kan, i Gaard, Gaardsplads og indhegnet Have. Det kan jeg dog ikke nægte forekommer mig at være for henhynsløst. Vil man fange og dræbe dem i Fælde og Sætte, maa den Bestemmelse ind, at enten skulle disse Apparater være af den Bessaffenhed, at Dyrene straks